

4

Sosiaali- ja terveystoiminnan ja talouden ennuste 31.5.2014

HEL 2014-003281 T 02 02 00

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.5.2014 tilanteessa.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslialle toimitetaan ennusteet neljä kertaa vuodessa, 10.4, 22.7, 2.10 sekä 27.11.2014. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet käsitellään ensin sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Nyt laaditun ennusteen pohjana ovat oman toiminnan osalta toukokuun lopun tiedot. HUS:n ennuste pohjautuu huhtikuun lopun tilanteeseen.

Sosiaali- ja terveystoiminnalla on neljä erillistä talousarviokohtaa, joiden ennusteet ovat seuraavat:

3 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.5.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	166 364	185 647	182 447	-3 200	-1,7 %
Menot	1 455 495	1 466 980	1 477 580	-10 600	-0,8 %
Toimintakate	-1 289 131	-1 281 333	-1 295 133	-13 800	-1,2 %

3 10 04 Toimeentulotuki	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.5.	Ero TA	EroTA %
Tulot	87 746	87 052	90 052	3 000	+3,4 %
Menot	168 761	170 000	179 300	-9 300	-5,5 %
Toimintakate	-81 015	-82 948	-89 248	-6 300	-7,6 %

3 10 05 Työllisyyden hoitaminen	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.5.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	150	230	230	0	0
Menot	5 652	6 107	6107	0	0
Toimintakate	-5 502	-5 877	-5877	0	0

3 10 06 HUS	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.5.	Ero TA	Ero TA %
Menot	516 643	519 806	529 306	-9 500	- 1,8 %

Sosiaali- ja terveystalvet (3 10 01)

Sosiaali- ja terveystalvet ennustaa sosiaali- ja terveystalvetjen määrtalvetjen ylittytän 10,6 milj. eurolla. Ylityshka kohdistuu perhe- ja sosiaalitalvelut -osaston työmarkkinatukeen.

Perhe- ja sosiaalitalvelut -osaston vammaistytössä ylityshka on kasvanut vuoden ensimmäisestä ennusteesta ja on nyt 7,8 milj. euroa. Ylitystä selittää henkilökohtainen apu, kuljetustalvet, kehitysvammaisten asuistalvetjen ja päivätoiminnan sekä kuljetustalvetjen matkatalvelun ja ryhmämatkojen kilpailutusten vaikutus suoritekustannuksiin sekä uutena kehitysvammaisten päivätoiminnan arvioitua suurempi tarve.

Vammaistytössä on käynnistetty toimenpiteet asiakasmäärien ja kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Henkilökohtaisen avun tarvearviointi on keskitetty, talvetjen tuntimääriä tarkennettu ja yhteistyötä ja työnjakoa kotihoidon kanssa täsmennetty. Henkilökohtaisen avun tuottamistalvetja muutetaan syksyllä 2014. Henkilökohtaista apua ei kilpailuteta, vaan pääasialliset henkilökohtaisen avun tuottamistalvet ovat työnantajamalli ja talvetuseteli, joka on kustannuksiltaan puitesopimuksilla hankittua talvetta edullisempi. Näiden asiakasmäärien ja kustannusten kasvua hillitsevien toimenpiteiden vaikutukset näkyvät viiveellä.

Lautakunnan päättämien kuljetustalvetta koskevien muutosten vaikutus on huomioitu ennusteesta, mutta myös niiden vaikutukset näkyvät täysimääräisesti vasta vuonna 2015.

Vammaistytöhön kohdistuvan ylityksen osalta virastossa päädyttiin vuoden ensimmäisen ennusteen pohjalta siihen, että ylitystä ei ole mahdollista poistaa yksinomaan sosiaali- ja perhetalvet –osaston toimenpiteillä, vaan ylityksen kattaminen edellyttää, että kaikki viraston osastot sopeuttavat budjettiaan. Nyt ennustettu ylityshkan kasvu katetaan perhe- ja sosiaalitalvelut -osaston sisäisin toimenpitein.

Perhe- ja sosiaalitalvelut –osaston muissa kuin vammaistytön toiminnoissa menojen ennustetaan alittuvan 2,8 milj. eurolla. Merkittävimmät säästöt saavutetaan lastensuojelun laitoshuollon ostopalvetuissa sekä myöhentämällä talvetjen suunniteltuja vahvistamisia kuten ammatillisten perhekotien hoitopalkkioiden korotuksia. Kaikissa toiminnoissa tarkastellaan kriittisesti vapautuvien vakanssien, sijais- ja vuokratytövoiman sekä ostopalvetjen käyttöä.

Terveystalvet- ja päihdetalvet –osaston kulujen ja tuottojen ennustetaan toteutuvan pääosin suunnitellusti. Osastolla on merkittäviä riskejä kulujen ylityksistä, jotka liittyvät talvetarvion laatumiseen jälkeen

saatuihin lisätietoihin, erityisesti laboratorio- ja kuvantamistutkimusten lisäkustannuksista. Käyttösuunnitelmaan kirjattujen sopeuttamistoimien vaikutuksien viivästyminen syksyyn on edellyttänyt lisäsopeutustoimien käynnistämistä. Vuodeosastopaikkoja on edelleen vähennetty psykiatriassa ja päivystyksessä. Ostopalvelujen hankinnan kriteerejä on kiristetty ja palvelujen käyttäjien määrää pyritään vähentämään asumispalveluissa. Tämän lisäksi kaikki hankinnat ja sijaistyövoiman käyttö minimoidaan. Vuoden ensimmäisen ennusteen pohjalta virastossa sovittujen lisäsopeutustoimien vuoksi osaston tavoitteena on löytää 1,5 milj. euron kulujen alittuminen loppuvuoden aikana.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut –osaston toiminnan ennustetaan toteutuvan pääosin suunnitellusti. Lisäsopeutustoimien vuoksi osaston kulujen ennustetaan alittuvan 2 milj. eurolla. Lisäsopeutustoimina uusia palveluja tai palvelujen suunniteltuja vahvistamisia (kuten geriatrien akuuttiosastojen, Koskelan palvelukeskuksen ja Siltamäen palvelukodin uudisrakennuksen avaaminen ja kotihoidon vahvistaminen) on siirretty myöhäisempään ajankohtaan. Myös määräaikaista sairaansijojen ja hoitopaikkojen lisäsulkemisia on tehty. Kaikissa toiminnoissa on lisäksi tarkasteltu kriittisesti vapautuvien vakanssien täyttöä sekä sijais- ja vuokratyövoiman ja ostopalvelujen käyttöä.

Hallinnon osastojen osalta talous- ja tukipalvelut -osasto alittaa budjetin yhteensä 1,2 milj. euroa. Edellä mainittuun summaan sisältyy vuokratulujen alittumista 800 000 eurolla. Tietohallinto- ja viestintä -osasto ennustaa budjetin alittuvan 0,2 milj. eurolla ja henkilöstö- ja kehittämispalvelut -osasto 0,1 milj. eurolla.

Työmarkkinatuki

Työmarkkinatuen kuntaosuutta on maksettu noin 1300 henkilölle enemmän kuin viime vuoden maaliskuussa. Arviona on, että oman toiminnan muuttamisella pystytään lisäämään kuntouttavan työtoiminnan paikkoja 600, jolloin pystytään estämään sakkomaksujen kasvu. Tavoitteeseen nähden asiakasmäärän puolittuminen ei näytä todennäköiseltä, koska tuetun työllistämisen paikkoja ei ole vielä kaupunkikonsernin kokonaisuudessa lisätty. Sosiaali- ja terveystieteiden viraston oma suunnitelma toteutuu, mutta sillä kyetään kattamaan ainoastaan asiakasmäärässä tapahtunut lisäys.

Toimeentulotuki (3 10 04)

Toimeentulotuen ylitysuhka on 9,3 milj. euroa. Asiakastalouksia on tammi-huhtikuussa 2014 ollut noin 8 % enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Koska toimeentulotuen asiakastalouksien

17.6.2014

määrä vaihtelee kuukausittain, koko vuoden kotitalouksien kasvuksi on arvioitu 5,3 %:n verrattuna vuoden 2013 toteumaan.

Työllisyyden hoitaminen (3 10 05)

Työllisyyden hoitamisen ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti sekä tulojen että menojen osalta.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (3 10 05)

Virasto ennustaa HUS:n menojen ylittävän 9,5 milj. euroa. Ennuste pohjautuu HUS:n huhtikuun lopussa laatimaan ennusteeseen.

Palvelut

Sosiaali- ja terveystieteiden suoritetavoitteiden ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

	TP 2013	TA 2014	Ennuste 2014	Ero TA-Enn 2014
Terveysneuvonta, käynti	337 333	310 000	340 000	30 000
Terveystieteiden vastaanotto, kouluterveystieteidenhuolto	130 607	131 000	131 000	0
Terveystieteiden vastaanotto, opiskeluterveystieteidenhuolto	57 000	61 000	61 000	0
Lääkärin vastaanotto, koulu- ja opiskeluterveystieteidenhuolto	24 079	20 000	24 000	4 000
Lastensuojelun perhehoito, hoito vrk	294 942	325 000	320 904	-4 096
Lastensuojelun laitoshoido, hoito vrk	290 630	247 000	229 105	-17 895
Perheneuvolat, käynti	24 244	19 000	19 000	0
Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	32 204	28 000	35 000	7 000
Kehitysvammopalvelun asumispalvelut, paikat	826	882	861	-21
Kehitysvammopalvelun laitoshuolto, paikat	167	104	139	35
Lääkärin vastaanottokäynti	731 351	707 000	730 000	23 000
Terveystieteiden vastaanottokäynti	710 155	586 000	715 000	129 000
Hammashuolto, käynti	476 936	465 000	477 000	12 000
Pkl-vastaanotto	79 265	82 000	82 000	0
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti	38 433	36 000	36 000	0
Tk-päivystys, käynti	126 157	125 000	125 000	0
Somaattisen päivystyksen hoitopäivät	70 344	70 000	70 000	0
Psykiatrian avohoitokäynti	215 099	212 000	212 000	0
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	95 035	93 000	90 900	-2 100
Psykiatrian avohoitopäivä	68 218	70 000	70 000	0
Polikliininen päihdehuolto, as käynnit vuoden aikana	54614	70000	56 700	-12 300
Korvaushoito, käynnit vuoden aikana	121 464	136000	123 800	-12 200
Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuorokaudet yht	56 198	61000	68 750	7 750
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht	57 825	66 000	56 000	-10 000
Kotihoito, käynti	2 576 793	2 600 000	2 600 000	0
Somaattinen sairaalahoito	26 599	30 000	30 000	0

lääkäiden pitkäaikainen palveluasuminen, vrk	1 087 178	970 000	1 050 000	80 000
lääkäiden pitkäaikainen laitoshoido, vrk	631 783	580 000	590 000	10 000

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystieteiden sitovien tavoitteiden ennuste on seuraava:

Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut

1. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten terveystarkastukset, tavoite 2000 vuodessa Toteutuu
2. Perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa Toteutuu
3. Hammashoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa Toteutuu
4. Kiireettömään hammashoittoon pääsy, tavoite kuudessa kuukaudessa Toteutuu
5. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun somaattiseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa Toteutuu
6. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun psykiatriseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa Toteutuu
7. Kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä nousee Toteutuu
8. Siirtoviivemaksuihin johtavia somaattisen erikoissairaanhoidon siirtoviiveitä ei synny Ei toteudu
9. Lääkäiden tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaiden määrä nousee 100:lla. Ei toteudu

Toimeentulotuki

Ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen käytetään 3 % toimeentulotukimäärärahoista ja vähintään puolet ehkäisevästä toimeentulotuesta kohdennetaan vähävaraisille lapsiperheille Toteutuu

Työllistäminen

Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1300 henkilöä vuoden aikana Toteutuu

Siirtoviivemaksut vähenevät vuodesta 2013, mutta tavoite ei toteudu vaikka siirtoviivemaksut vähenevätkin edelleen merkittävästi. Lääkäiden tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaiden määrän kasvu ei tule toteutumaan suunnitellussa laajuudessa; aktiivista palveluohjausta ja neuvontaa on lisätty ja palvelusetelin arvon kohottamista harkitaan.

Muilta osin sitovien toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti.

Investoinnit

Investointien ennuste on seuraava:

(1000 e)	TA 2014	Ylitysoikeudet	Ennuste 31.5 2014	Ero TA 2014
Tietotekniikkahankinnat	4 350	2 028	6 378	0
Muut hankinnat	7 000	475	7 475	0
Yhteensä	11 350	2 503	13 853	0

Irtaimen omaisuuden määrärahojen arvioidaan kuluvan kokonaisuudessaan. Irtaimen omaisuuden ylitysoikeus koostuu vuodelta 2013 siirtyneistä hankinnoista, joita varten kaupunginvaltuusto on 29.1.2014 myöntänyt yhteensä 2,503 milj. euron suuruisen ylitysoikeuden vuodelle 2014.

Virastopäällikön kannanotot

Virastopäällikkö toteaa, että kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon sisältyvän työmarkkinatuen kustannusten alentamistavoitteen saavuttamiseen vaikuttaa keskeisesti koko kaupunkikonsernin tasoiset toimenpiteet työllistämipaikkojen järjestämiseksi. Paikkojen järjestämistä tulisi kiirehtiä, koska sosiaali- ja terveystalouden oma potentiaali työllistämiseen on suhteessa kokonaisuuteen hyvin rajallinen. Virasto onkin tehnyt esityksen työmarkkinatuen kuntaosuuden siirtämisestä kaupunginkanslian talousarvioon vuoden 2015 alusta. Siirron toteuttamisella on keskeinen merkitys viraston vuoden 2015 talousarvion jatkosuunnittelun kannalta.

Viraston henkilöstötoimikunta käsittelee asiaa kokouksessaan 16.6.2014 ja sen mahdollisesti antama lausunto jaetaan sähköpostilla maanantaina.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi